Nro 205.
D. 28. Sierpnia.
SOBOTA.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Zgon Konstantyna Sobieskiego Królewicza 1726.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Najiaśniejszy CESARZ i KRÓL, zaszczycić raczył Oderem S. *Stanisława* Klassy I. Jenerała Maiora *Lang*, Aienta Jeneralnego do stosunków handlowych Cesarstwa z Królestwem Polskiem. Tudzież mianowani zostali Kawalerami tegoż orderu: Klassy III. JP. Jakób *Rejchel*, Radca nadworny i Dyrektor Sekcji druku w expedycji biletów Korony Cesarstwa. Klassy IV. JP. *Schnejder*, Radca tytularny, Szef warsztatów drukarskich. JP. *Neyer*, Radca tytularny, Szef warsztatów sztycharskich i JP. Paweł *Deza*, Sekretarz Kollegjalny, Szef Bióra i Buchalterji.

Radca nadworny *Makarowicz*, mianowany został Konsulem Jeneralnym w *Gdańsku*.

Najiaśniejszy PAN, raczył najłaskawiej JPana G. *Buczyńskiego* tłumacza na język Polski, *Historji Państwa Rossyjskiego przez Karamzina*, udarować kosztownym brylantowym *Pierścieniem*.

w Księgarni N. *Glücksberga* nowe Dzieło: Dictionaire des termes appropriés aux arts et aux sciences, et des mots nouveaux que l'usage a Consacrés; pouvant servir de supplément au Dictionnaire de l'Académie. Par F. Raymond, 1 vol. in 4. Paris, 1824.

Doniesionem zostało, że kilka osób w rozmaitych wśiach postradało nagle życie, po zjedzeniu fałszywych *Grzybów*.

Onegdaj pochowano zwłoki ś:p: *Wincentego Koffszona*, dawniej Oficera a teraz Urzędnika Komory Celnej Warsz: Nader liczne zgromadzenie Przyiacioł oddaiących zmarłemu ostatnią przysługę przy obrzędzie pogrzebowym, dowiodło iż Nieboszczyk umiał zasłużyć na ich szacunek za życia, a żal po zgonie. —

Jeden z tutejszych wzorowych Artystów, pracuie teraz nad *Ryciną* wystawiaiącą *Zgromadzenie osób piiących Wody Mineralne sztuczne w Ogrodzie Dykierta*. Ci którzy iuż widzieli początek tego obrazu, zapewniaią iż będzie nader interesuiącym.

N.... podupadły Obywatel, przyszedł do iednego z maiętnych dawnych swych przyiacioł, prosić albo o wsparcie, albo o pożyczenie chociaż małej kwotki, na zaspokoienie nieodzownych potrzeb, lecz prócz narzekania na ciężkie czasy i życzenia wszelkich pomyślności nieodebrał innej odpowiedzi ani też skutku swej prośby. Stroskany, chce iuż odchodzić, a żegnaiąc się częstuie nieużytecznego przyiaciela *Tabaką*; na tabakiercę iest odmalowana *Trupia Głowa* z napisem u góry *Memento mori*, a udołu *Hodie mihi, cras tibi*, postrzegłszy ten wizernnek i napisy ów odmawiaiący Jegomość, tak wzruszył się nagle iż nie tylko uiścił żądanie Pana N.... ale nawet więcej mu ofiarował niż tenże życzył.

w *Tręczynie* w *Węgrzech* są Wody mineralne uzdrawiaiące, odwiedzane co rocznie przez wiele Gości, zwykle przybywa tam ia-

kie towarzystwo Aktorów niemieckich dla dawania widowisk scenicznych wczasie trwania kąpieli. Przybyłemu tego lata towarzystwu, nienajlepiej się powodziło, niepomagały różne Koncepta i prawie wszystkie widowiska były bez ludne; a że tego lata najwięcej do *Tręczyna* przybyło Obywateli z *Galicji*, postanowili ciż Aktorowie Niemieccy dać widowisko sceniczne w ięzyku *Polskim*, zwłaszcza że między niemi niektórzy znali ięzyk *Sławiański*, a iedna z Aktorek niezle rozumiała po polsku, lubo z niemałą trudnością, wyuczyli się 2ch sztuk Polskich, to iest: *Siedm razy ieden* i *Dworek na Gościńcu*, na które zeszli się wszyscy goszczący w *Tręczynie*, a za bilety płacono nawet więcej, niż była cena wyrażona w Afiszach.

Ledwo zaczęto oglądać przybyłą do *Warszawy Karlicę*; a iuż przywieziono drugą także z wyznania *Mojżeszowego*. Jest to dopiero 4ro letnie Dziecie, lecz nadzwyczajnie małe; z tąd zaś iest rzadką osobliwością iż zamiast lewej ręki, ma tylko ieden *Palec* takiej wielkości iak cała ręka, przytym palcu znajduie się stosowny *Paznokieć*, Dziewczyna włada tym ogromnym palcem tak iak ręką.

Żałowanym iest powszechnie ś:p: JW. Jan *Chwalibóg*, były Marszałek, Poseł Deputowany, Prezes rady Obywatelskiej i t: p: Obywatel Powiatu *Szkalmirskiego* który d. 15 z: m: przeniósł się do wieczności. Dom iego był wzorem *Staropolskiej* gościnności, zdobiły go wszelkie cnoty. Ojczyzna, Krewni i Przyiaciele ponieśli trudną do wynadgrodzenia stratę. —

w Niedziele w d: 15 Sierpnia, w Kościele Katedralnym w *Włocławku*, wczasie solennego odpustu *Wniebowzięcia Matki Bożej*, w obec licznie zgromadzonego ludu, przyięło *Sakrament Chrztu* Sgo troie młodych Jzraelitów, to iest: dwóch mężczyzn i iedna dziewczyna. Obrzęd ceremonjalny przy asystencji Kapłanów, odprawił X. *Jasieński* Kanonik Katedralny Kuiawsko-Kaliski. Już to po raz drugi takowy obrzęd Sty odbył się w roku bieżącym w tej Katedrze, gdyż na Wielkanoc troie Rodzeństwa Jzraelitów dwie Siostry i Brat, Swiętym Sakramentem Chrztu obdarzeni zostali. *A.*

Stopni Ciepła D, 24, 18. d, 25, 16. d, 26, 15. d, 27, 17. —

ROZMAITOŚCI.

Już nieraz *Albańczykowie* dali dowody iło łatwo daią się używać do zdrady gdy widzą że to służy dla ich osobistej korzyści, znaczna ich część także dla zysku przyieła wiarę *Machometańską*, kto z niemi handluie musi się mieć na baczności. *Albanja*, prowincja *Turecka* składaiąca się z dawnego *Epiru* i *Greckiej Jllirji*, zwana dziś od Turków *Arnauth*, i maiąca swego Baszę. *Arnautowie* pochodzą od dawnych *Jllirjan*, i w górach zachowuią dotąd dawny ięzyk. Nie przykładaią się bynajmniej do nauk, iednak maią szczególną zdatność do zakładania wodociągów, wczym samego okomiaru używaią. Po całem państwie Tureckiem sprawuią rzemiosło rzezników, i są dobremi żołnierzami, choć pospolicie zaciągaią się tylko na iednę kampanją. Ponieważ są wybornemi strzelcami, przeto Turcy, ich władcy używaią ich korzystnie w wojnach. Uzbroieni są podobnie iak Janczarowie. Prowincja Albanja dzieli się na trzy Sandżiakostwa: *Skutari*, czyli *Escedar*, *Awlon* czyli *Valona* i *Janina*. — Z nadzwyczajnem zadziwieniem donoszą Gazety *Angielskie* iż *Aschantowie* uważani dotąd za dzikich i niedołężnych Ludzi, w teraźniejszej walce z *Anglikami* okazali dowody męztwa, a nawet zdaią się być obeznani z taktyką woienną *Euro*-

pejską, oprócz rozmaitych narzędzi służących do bitwy, maią wiele broni ognistej, z której strzelaią wybornie. Śmierć wczasie bitwy iest dla nich tryumfem religijnym, przeto spieszą do walki z niewymowną radością. Jch terazniejszy *Król* postanowił zginąć lub wsławić się bardziej niż wszyscy iego poprzednicy. Przeznaczył on 100,000 uncji złotego piasku na zakupienie rozmaitej broni i żywności dla swych żołnierzy; takowy *piasek* służy tam za monetę, a dotąd *Anglicy* chętnie go nabywali. Nowy oddział żołnierzy *Angielskich* wysłany przeciw *Aschantom* w większej połowie zniszczał przez gwałtowne choroby, gdyż niełatwo *Europejczycy* mogą się przyzwyczaić do tamtejszego Klima. —w *Anglji* teraz ma znaczny pokup towar nowego rodzaiu, to iest *Kości ludzkich*; są one mielone, a takową mąką uprawiaią się grunta, co ma być skuteczniejszym niż wszyskie gnoie. Najwięcej takowych kości dostarczano z pobojowisk po wojnie wobcych kraiach. Jeden z Autorów wychwalaiąc takowy wynalazek dodaie uwagę że tym sposobem żołnierze *Angielscy* polegli w obcych kraiach, znowu spoczywać będą na łonie własnej ojczyzny.

Jeden z najmaiętniejszych Fabrykantów *Porteru* w *Londynie* P. *Barklaj* co rok daie ucztę dla swoich przyiaciół i ludzi pracuiących w iego *Browarze*. Tego roku stół zastawiono w ogromnej *Kadzi* w której siedziało 100 osób. Bewsztyku było 390 funtów, a kilka również ogromnych *Kadź* napełniono Porterem który mógł każdy nawet nieproszony czerpać ile się mu podobało. — Maiętny *Lord D.* wielki amator widowisk *Kułakowych* (Boxerów) dowiedział się że na granicy *Szkocji* iest Dzierżawca słynący z nadzwyczajnej siły. Lord natychmiast każe kulbaczyć konia, i bez służących odbywa konno podróż dla poznania się z Dzierżawcą. Przybywa do Folwarku Dzierżawcy i postrzega go pracuiącego w ogrodzie „zacny przyiacielu (rzecze Lord z siadaiąc z konia i uwiązuiąc go przy płocie) umyślnie przybyłem z *Londynu* abym się przekonał czy tak sławnym iesteś z siły iak o tobie doszły wieści aż do stolicy, bo trudno abyś był silniejszym od wielu Boxerów protegowanych przezemnie „Dzierżawca nic niemówiąc, porwał Lorda w pół i przerzucił go przez płot do ogrodu, poczem wrócił do swej pracy. Lord długo leżał w zielsku; Dzierżawca po nieiakim czasie zapytuie Lorda czy ieszcze *czego* żąda?" „trudno mi (rzecze Lord spokojnie) dostać się do mego konia, proszę cię przeto abyś to samo uczynił z moim koniem co zemną" Dzierżawca dopełniaiąc z grzecznością żądania Lorda, porywa konia, przerzuca go przez płot, a Lord zdziwiony wraca do stolicy oświadczaiąc zniewymowną radością że poznał najdzielniejszego Bohatera Boxerów *Angielskich*. — *Francuzka Akademja* w *Paryżu* d. 13 b. m. ogłosiła nadgrody przeznaczone przez przyiaciela ludzkości P. *Mantje*. 6000 franków otrzymał P. *Droz* za napisanie najlepszego dzieła o *Moralności*. Nadgrodę pierwszą przeznaczoną za cnotliwe czyny przyznano Panu *Dasze* który prawie cały swój maiątek poświęcił ratowaniu tonących ludzi i sam narażał się na podobny ratunek; wymieniono więcej niż 80 osób uratowanych przez tego dobroczynnego człowieka, którym nietylko że ocalił życie, lecz dopomagał w potrzebie i pocieszał w rozpaczy. Otrzymała także nadgrodę Panna *Dulse* która przez 2 lata z pracy rąk swoich żywiła starą niewiastę. Niemniej Panie *Lui* i *Bultazar* zostały wynadgrodzone za rozmaite miłosierne uczynki wykonane w celu wspierania cierpiącej ludzkości. — Policja w *Pa-*

ryżu zabrała ten Numer Gazety zwanej *Kurjer Francuzki* w którym umieszczono Testament *Napoleona*, lecz we dwa dni wrócono tenże Numer.—Małżonka Następcy Tronu *Neapolitańskiego* postanowiła sama karmić nowo narodzonego swego Syna, który iest dwunastem iej dziecięciem. — Dla zbytecznych tego roku upałów, *Eleganci Paryscy* nie noszą Fraków sukiennych lecz z najcieńszego *Merynosu*, Kapelusze słomiane, Pantalonki batystowe, a Trzewiki z skóry *Jelenia*. Zaczyna także być modnym *Nankin* który iuż od 2ch lat zupełnie był zarzucony. — D. 15 b: m: z *Anglji* miał wypłynąć okręt *Floryda* do *Grecji*, są nanim pieniądze złożone dla Greków. — Prawie wszystkie gazety *Londyńskie* twierdzą że chociaż Turcy zdobyli *Jpsarę* przez zdradę, iednak Grecy dla tego nie stracili odwagi. — Król *Francuzki* przeznaczył z swoiej szkatuły 1000 franków na wystawienie Statuy S. *Wincentego a Paulo* Fundatora zgromadzenia *Misjonarzy* i *Siostr Miłosierdzia*. — Gazety *Paryzkie* donoszą że na *Jpsarze* Turcy przez 4 dni mordowali Greków których głowy, to iest mężczyzn, kobiet, starców i dzieci zawieszono na linach okrętowych w liczbie 7,300.!!

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Hauke Jenerałowa z Czerskiego. — Redlowa Jenerałowa z Siedleckiego. — Lodziński Michał Podsędek z Staszowa. — Leśniewski Podsędek z Goździkowa. — Jaworski Kazmierz z Krakowa. — Abramowiczowa Katarzyna Oby: z Guberni Kiiowskiej. — Wierzejski Maciej Sekretarz z Karlsbadu. — Tokarski Andrzej by: Maior z Łowicza. — Borowski Szef z Kalisza. — Gurbski Józef Oby: z Jłowa. — Brzostowski Hrabia z Błonia. — Kuszkowski Sekretarz z Płocka. — Karszowiecki b: Radca Woiew: z Płocka.— Pruski Stanisław Obywatel z Siedlec. —Gugenmus Podpułkownik z Modlina.— Bernatowicz Oby: z Puław. —

DONIESIENIA.

Niżej Podpisany uwiadamia szanownych Gości, iż zostaie z swoim Handlem w dawnem mieszkaniu to iest pod Nr 1298 w podle Foxalu Lit: A. w domu JP. Bobińskiego przy ulicy Nowy Swiat. Że u niego w Cukierni można dostać w każdym czasie wszystkiego co się tyczy do Handlu Cukiernickiego, to iest: Trunki, Wódki, Likwory różne, Soki, Konfitury, Ciasta różne iak najlepiej urządzone. Także Czekolady w różnych gatunkach na funty i poiedynczo w tabliczkach za pomierną cenę. Można także wkażdym czasie obstalować podług upodobania wszelkie gatunki Tortów i Marceponów, a to wszystko za pomierną cenę robić przyrzeka. Frydryah Buoll.

Od dnia 31 Sierpnia r. b. co dzień (oprócz dni świątecznych) od godziny 9 rano do 7 wieczór, sprzedane będą różne Towary Rossyjskie miedziane, mosiężne i żelazne przez publiczną licytacją w Marywilu pod filarami, w Handlu A. S. Kohan

(podpisano) A. S. Kohen.

Mężczyzna średniego wieku, znany z zamieszkania, iako i swoiej konduity z dawnego czasu w Warsza: a posiadaiący ięzyk francuzki, włoski, polski i niemiecki za przyzwoitem wynadgrodzeniem, przyiąłby na siebie obowiązki Marszałka lub Rządcy Domu, lub towarzysza podróży z przyzwoitym rodzaiem usługi; wiadomość w drukarni Kurjera. —

Osoba od lat 18 w Warszawie zamieszkała, utrzymuiąca swoie gospodarstwo i fabrykę, opatrzona w narzędzia przyzwoite do utrzymania tejże fabryki, potrzebowałaby z 4 lub 5 tysięcami pieniędzmi wspólnika, któremu wyłożone gotowe pieniądze w przeciągu roku powtorny przyniosłyby kapitał; życzący, dowiedzieć sie ma w Drukarni Kurjera.

Poki trzy i Przedpokój na 1m piętrze w rogu Rynku Starego miasta przy ulicy Krzywekoło pod N. 181, z kuchnią, spiżarnią, piwnicą i górą wspólną, tudzież szynkownia do Piwa, sklep do Wódki, mieszkanie z piwnicą i kuchnią, także dwie stancje z garderobami od Sgo Michała do naięcia; zaś dwa pokoie z meblami i przedpokój z kuchnią do S. Michała tylko na miesiące lub tygodnie, każdego czasu.

NB. w Wczorajszym Kurje: na 1wszej stronnicy, zamiast Szmitów, *być powinno* Kmitów.

Teatr. Jutro albo na Wyspie *Tryumf Licyniusza*, albo wzwyczajnym Teatrze *Turek we Włoszech*.